

Rundspørge blandt lærere

En onlineundersøgelse foretaget af Red Barnet, Center for Digital Pædagogik og Medierådet for Børn og Unge i 2012 viser, at en splittelse og usikkerhed over i særdeleshed sociale netværkstjenester er repræsentativt tilstede i lærergrupper over hele landet.

423 lærere har besvaret undersøgelsen og har givet oplysninger om deres brug og oplevelse af sociale medier i forbindelse med elev-lærer-relationen. Nedenfor følger et udpluk af resultaterne.

Langt de fleste lærere er stadig ikke venner med deres elever:

Er du venner med dine elever på Facebook?	Ja	Nej, men jeg har været	Nej
	44	19	351

Computerspil og digitale medier inddrages i undervisningen af over halvdelen af lærergruppen, men kun 30 ud af de 423 svarer, at de inddrages ofte:

Bruger du computerspil eller sociale netværkstjenester i din undervisning?	Ja, ofte	Indimellem	Nej
	30	243	141

Når det kommer til spørgsmålet om, hvorvidt lærerne blander sig i situationer, der opstår digitalt blandt deres elever, er der forskelle i svarene. Nogle blander sig aldrig eller har kun gjort det få gange. Men ca. ¼ svarer, at de blander sig en gang om måneden eller mere:

Hvor ofte blander du dig i situationer, som opstår på nettet eller mobilen blandt dine elever?	Aldrig	Det har jeg kun gjort få gange	En gang om året	En gang om måneden	Mindst en gang om ugen
	47	204	34	95	31

Endelig er der spørgsmålet om, hvorvidt lærerne bekymrer sig om deres egen brug af nettet i forbindelse med lærergerningen og særlig elev-lærer-relationen på eksempelvis Facebook. Og her er alle svar repræsenteret – fra den slet-ikke-bekymrede, over indimellem-gruppen, til en mindre gruppe, der bekymrer sig hver dag eller ofte.

Hvor ofte bekymrer du dig over din brug af internettet og andre medier i forbindelse med dit virke som lærer (f.eks. hvad du må og ikke må, elev-lærer-relationer på Facebook osv.)?	Næsten hver dag	Ofte	Indimellem	Meget sjældent	Slet ikke
	10	62	115	146	78

Udvalgte kommentarer fra undersøgelsen

Onlineundersøgelsen stiller også spørgsmålet: Kan du give et konkret eksempel på et dilemma eller en problematisk situation, du er stødt på, i forbindelse med at du har brugt internettet eller andre medier i dit virke som lærer?

Der er indkommet mange svar på dette spørgsmål, og nedenfor ses et lille udvalg, der tilsammen vidner om den tvivl, som mange lærere står med i forhold til de digitale medier, og også de meget forskellige praksisser, der er rundt omkring:

Lærere, der blander sig

- Jeg har flere gange set noget på Facebook, som ikke var ment til mine øjne. Jeg blander mig, hvis jeg ser noget.
- Ja, hvis der er noget, jeg synes, er forkert. Det melder jeg også klart ud til eleverne, jeg plejer at sige: "Jeg siger altid ja, hvis I spørger mig om venskab, men I skal vide, at jeg snager!" Nogle elever afmelder mig så igen, og det er helt ok.

Læreren, der opdager mistrivsel i hjemmet

- Jeg blev bekymret over en elevs statusopdatering og fik i en chat med hende at vide, at hendes mor ofte ikke var hjemme i lang tid og i det hele taget ikke sørgede for fx aftensmad. Jeg tog screendumps af snakken (man kan ikke gemme chat på Facebook) og fik hjælp af vores skole-socialrådgiver til at skrive en indberetning.

Læreren, der har valgt Facebook fra

- Jeg har simpelthen valgt Facebook fra, så støder jeg ingen ved at sige nej, flere forældre har villet være venner, og det var befriende at kunne sige, at Facebook var jeg ikke på. Jeg synes, man får ganske dybt indblik i mange ting, når eleverne har problemer, og det kan være ret chokerende, hvad man også erfarer om forældre.
- Eftersom jeg IKKE er aktiv på sociale netværk, føler jeg ikke, at jeg har et dilemma. Man er herligt fri for at have et ansvar for noget, man ikke er forpligtet til at være med i.

- Nej. Jeg mener ikke, at man som lærer/elev kan være ven med sine elever/lærere på Facebook. Al internetforbindelse lærer/elev imellem bør foregå via skolens intranet.

Skolen, der har forbudt lærere at være venner med eleverne

- Vi har en regel på skolen om, at vi ikke må være venner med vores elever via et chatforum, som fx Facebook. Vi må kun bruge skoleintra. Dette er dels for at beskytte lærernes privatliv, men også for at sikre, at der ikke kan opstå misforståelser angående lærernes intentioner mht. evt. beskeder.

Læreren, der er i tvivl om, hvad der er lovligt

- Når jeg bruger nettet opstår der fx situationer med brug af billeder, hvor jeg kan være i tvivl om lovligheden af det, som jeg gør.
- At eleverne har brugt et Youtube-klip som nok ikke var helt pædagogisk korrekt.
- Rettigheder ved elevproduktioner kan være en jungle.

Når der filmes, og det lægges på nettet

- Jeg fik af nogle elever at vide, at der var blevet filmet i skolegården, og at vedkommende havde linket til det på Facebook. Jeg tog affære, og bad den, der gjorde det, slette sin video mens jeg stod ved siden af. Der har ikke været lignende sager siden.
- Nej. Men jeg har oplevet at blive filmet i min undervisning med mobil, og at filmen efterfølgende blev lagt ud på FB.

Skolen med de særlige lærerprofiler

- På vores skole har rigtig mange lærere en særlig lærerprofil på Facebook, hvor de er venner med deres elever, så lærernes privatliv ikke er tilgængeligt for eleverne. Men Facebook er god til fx chat på elevernes præmisser, uploading af mundtlige fremstillinger, som eleverne har optaget på deres mobil, billedcollager etc.

Læreren der vil og forældrene der ikke vil

- Ønske om at anvende Facebook som grundlæggende kommunikationsplatform i elev/lærer kommunikation, men hvor forældregruppen ikke bakker op bl.a. pga. elevernes alder.

Læreren, der opdager cutting

- Jeg er blevet opmærksom på problemer omkring cutting i pigegruppen.

Læreren, der også selv er forælder

- På min skole har bestyrelsen vedtaget, at ingen ansatte må være venner med eleverne på FB. Det giver så et problem, når man i klub- og ungdomsskoleregi helst skal være det. Ellers er det største problem, at vi som lærere ikke har teknisk mulighed for at overvåge elevernes brug (kunne løses med fx LAN School).

Læreren, der melder 'ingen problemer'

- Synes at både elever, kollegaer og jeg selv håndterer brug af net, mobil og digitale medier fornuftigt.
- Nej... er aldrig stødt på en problematisk situation. Jeg synes ikke, det er vanskeligt at adskille digitale medier og mit virke som lærer.

Digital mobning

- Jeg har set flere episoder, hvor elever er blevet mobbet digitalt – dette har jeg taget op efterfølgende i klassen.
- Elev, der er blevet kaldt negative ord af andre elever via Facebook.
- Elevers interne sprogbrug, når de snakker med hinanden på nettet. Vi har i klassen lavet nogle regler.